www.vanvisienaarstenen.nl
@vanvisienaarstenen
Anneke Haringa

Met andere ogen

Wat maakt een plek goed?

Acht vragen om met andere ogen naar je eigen omgeving te kijken.

Een ontmoetingsruimte waar niemand blijft zitten. Een slaapkamer waarin het lastig is rust te vinden. Een werkplek waar je telkens moet opstaan om iets te halen.
We worden daar heel handig in: we lopen om, schuiven met meubels en lossen kleine problemen op voordat een ander ze merkt. Juist daardoor lijkt het alsof de plek prima werkt.
Maar een ruimte is nooit neutraal. Ze kan uitnodigen of tegenhouden, rust geven of onrust versterken.

Deze acht vragen helpen je met andere ogen te kijken. Niet om het gebouw een cijfer te geven, maar om te ontdekken wat de plek mogelijk maakt en waar mensen zich aanpassen.

Voor wie?

Voor iedereen die een plek gebruikt of mee vormgeeft, van bewoner en medewerker tot bestuurder en ontwerper. Verschillende ervaringen maken het beeld completer.

Zo gebruik je de vragen

Kies één plek die je goed kent en beantwoord de vragen vanuit je eigen ervaring (15–20 minuten). Bespreek ze daarna eventueel met je team (30–45 minuten), bijvoorbeeld voor een gesprek over huisvesting.
Kruis per vraag aan wat past en noteer kort wat je merkt, wat je vermoedt en wat je zou willen weten. Het is nadrukkelijk geen gebouwscore.

1. Wat kost deze plek je iedere dag, zonder dat je het doorhebt?

Waar loop je om, wacht je, zoek je of vang je onrust op? En waar maakt de ruimte het je juist makkelijker?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

2. Voor wie moet deze plek eigenlijk werken?

Wat zouden bewoners, cliënten, medewerkers of bezoekers hier moeten kunnen doen en ervaren? Lukt dat in de praktijk?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

3. Welke keuzes kun je hier zelf maken?

Kun je zelf kiezen voor rust of contact, samen of alleen? Waar ben je afhankelijk van een ander?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

4. Wie kom je hier vanzelf tegen – en wie juist niet?

Waar ontstaan ontmoetingen vanzelf? Waar belemmert de indeling contact, samenwerking of privacy?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

5. Wie ziet hier iets wat jij niet ziet?

Wat ervaart een bewoner, collega of ontwerper anders dan jij? Bedoelen jullie hetzelfde met woorden als “rust”, “veilig” of “huiselijk”?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

6. Wat gebeurt er als het gebruik verandert?

Werken of leven mensen hier anders dan eerder bedacht? Beweegt de plek mee, of moeten de gebruikers zich steeds aanpassen?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

7. Wat is deze plek je waard?

Welke voorziening zou dagelijks echt verschil maken? En wanneer is een besparing op ruimte of inrichting geen goede keuze?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

8. Waaraan merk je dat een plek werkelijk werkt?

Een ruimte die leeg blijft, een deur die openstaat, een eigen oplossing van medewerkers, of juist een plek die mensen graag gebruiken?

☐ Dit ondersteunt mij ☐ Hier wringt iets ☐ Hier heb ik nog niet bij stilgestaan

Wat ik merk: .....

Wat ik vermoed: .....

Wat ik zou willen weten: .....

Wat ontdek je?

Leg je antwoorden naast elkaar en kijk naar patronen en verschillen. Je hoeft niet overal een antwoord op te hebben.

1. Wat gaat vanzelf – en wat houden mensen zelf werkend?

Waar zie je terugkerende omwegen of improvisaties? Niet elke aanpassing is een probleem, maar herhaling is een signaal.

2. Waar verschillen de ervaringen?

Een open plek kan ontmoeting stimuleren en tegelijk concentratie belemmeren. De vraag is niet wie gelijk heeft, maar wat de verschillen vertellen.

3. Wat weten we, wat vermoeden we en wat vraagt onderzoek?

Wat ik merk: je eigen ervaring. Serieus te nemen, maar niet het hele verhaal.
Wat ik vermoed: een mogelijke verklaring, nog geen vastgestelde oorzaak.
Wat ik zou willen weten: een vraag voor een gesprek, observatie of nader onderzoek.
Let op: wat niet goed werkt, ligt niet altijd aan het gebouw. Ook routines, bezetting, beleid en samenwerking spelen mee.

In gesprek met je team

Laat iedereen eerst zelf één ervaring benoemen en vraag dan wat de ander ziet. Ga niet te snel naar een oplossing.

Van inzicht naar handelen

Je hebt met andere ogen gekeken. Wat vraagt aandacht, en wat wil je juist behouden?

Drie vragen om verder te denken

1. Welke dagelijkse gewoonte zie je nu anders, en wat vertelt die over de ruimte?
2. Wie ervaart deze plek heel anders dan jij? Hoe vraag je diegene ernaar zonder je eigen verklaring mee te geven?
3. Wat zou je willen behouden of veranderen, en wat moet je eerst beter begrijpen?

Eén concrete stap

Kies één terugkerende situatie en bespreek die met iemand die de plek anders gebruikt. Bedenk samen één vraag om te onderzoeken of een kleine verandering om uit te proberen.

Mijn situatie: .....

Met wie ga ik hierover in gesprek? .....

Wat willen we eerst begrijpen of uitproberen? .....

Blijf met andere ogen kijken

Wil je vaker anders kijken naar de plekken waar we wonen, werken, leren en zorg ontvangen? Via Van Visie Naar Stenen deel ik inzichten, praktijkvragen en reflecties over zorgvuldige maatschappelijke (vastgoed)ontwikkeling.

Leuk als je me volgt:
www.vanvisienaarstenen.nl
@vanvisienaarstenen
Anneke Haringa

Een goede plek begint bij goed kijken. En bij de bereidheid om te onderzoeken wat je nog niet ziet.